

III. Alkotmánybíróság

Dr. Sulyok Tamás
elnök

Budapest, 2022. június „ ”

Varga Mihály
pénzügyminiszter

Budapest, 2022. június „14”

I. A célok és elvárt eredmények meghatározása, felsorolása, számszerűsítése

Az Alaptörvény szerint az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve.

Az Alkotmánybíróság hatáskörének, szervezetének, működésének legfontosabb szabályait maga az Alaptörvény 24. cikke tartalmazza.

Az Alaptörvény e szabályainak végrehajtására alkotta meg az Országgyűlés az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvényt, mint sarkalatos törvényt. Az Alkotmánybíróság eljárására vonatkozó részletes szabályokat az Alkotmánybíróság ügyrendje állapítja meg.

Az Alkotmánybíróság

- a) az Alaptörvénnyel való összhang szempontjából megvizsgálja az elfogadott, de ki nem hirdetett törvényeket;
- b) bírói kezdeményezésre felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazandó jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;
- c) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;
- d) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját;
- e) a Kormány, az országgyűlési képviselők egynegyede, a Kúria elnöke, a legfőbb ügyész vagy az alapvető jogok biztosa kezdeményezésére felülvizsgálja a jogszabályoknak az Alaptörvénnyel való összhangját;
- f) vizsgálja a jogszabályok nemzetközi szerződésbe ütközését;
- g) az Alaptörvényben, illetve sarkalatos törvényben meghatározott további feladat- és hatásköröket gyakorol.

Az Alkotmánybíróság döntései – a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bíróságának 2019-es döntése értelmében – hatékony jogorvoslatnak minősülnek. Annak érdekében, hogy az Alkotmánybíróság e feladatának a lehető legteljesebb mértékben eleget tudjon tenni, az elnök továbbiakban is működtetni kíván egy olyan jogegységi csoportot, mely azt hivatott szolgálni, hogy az Alkotmánybíróság határozatai egységesek legyenek, és esetleges dogmatikai eltérés esetén – belső, hivatali csatornán – jelezze az elnök felé az eltérést. Az elmúlt évben a jogegységi munkacsoport tevékenységének köszönhetően számos ügy került az öttagú tanácsoktól a teljes ülés elé. Annak érdekében, hogy az elnök jogegységi tevékenysége hatékonyan működhessen tovább, a csoport működtetése elengedhetetlen.

Emellett az Alkotmánybíróság újra kívánja éleszteni és intenzifikálni a pandémia miatt kényszerűségből csökkent mértékű nemzetközi kapcsolatait. Ennek érdekében külön munkatársak foglalkoznak a külföldi alkotmánybíróságok tevékenységének folyamatos monitorozásával és az aktív, mindennapos kapcsolattartással. Látható, hogy az alkotmánybíróságok már erősítik a nemzetközi kapcsolataikat, és egyre több konferenciát, illetve bilaterális találkozót szerveznek. Annak érdekében, hogy a magyar alkotmánybíróság is bemutathassa álláspontját, erősíteni kell a nemzetközi jelenlétünket és növelni kell a megjelenéseink számát.

Az Alkotmánybíróság 2021 elején egy ambiciózus terv megvalósításába kezdett. Ennek célja egy olyan elektronikus, angol nyelvű európai alkotmánybírósági határozatgyűjtemény (adatbázis) kiépítése, mely egyszerre nyújt segítséget az alkotmányjogi érvelést használó jogalkalmazóknak, valamint erősíti az európai alkotmánybíróságok alkotmánybírói és munkatársai érveléstechnikáját. Az adatbázisra támaszkodva az európai alkotmánybíróságok

gyakorlatának összehasonlító elemzése mind a gyakorló jogászok, mind a tudomány számára sokkal szélesebb körben válik lehetségessé.

Az adatbázis kiépítése során a már létező adatbázisban megjelent határozatokra is támaszkodva kívánunk felépíteni egy, az alkotmányjogi gyakorlat számára valamennyi tagállamból elérhető, felhasználóbarát felületet, amelyen hosszabb távon a különböző államokban működő alkotmánybíróságok határozatai mellett az azokkal érintkező nem tagállami bírósági döntések (pl. EUB, EJEB) illetve szakirodalmi elemzések is feltüntetésre kerülnek.

A projekt kiemelt célja, hogy az alkotmánybíróságok közötti párbeszéd elsősorban a konkrét határozatok közötti párbeszédben váljék mindennapossá az alkotmánybíróságok gyakorlatában. Egymás határozatainak kölcsönös hivatkozása olyan közös alap, ha úgy tetszik, olyan közös nevező lehet, mely nemcsak az alkotmánybíróságok egymás iránti tiszteletét és megbecsülését erősítheti nagyban, hanem tevékenyen hozzájárul az európai alkotmányos örökség széles spektrumú evolutív úton való definiálásához. Ahogyan az alkotmányjogi problémák az egyes tagállamokban ugyanolyanok, vagy hasonlóak lehetnek, különösen a hasonló történelmi múlt, vagy más gazdasági-társadalmi tényezők okán, ennél fogva a jogi megoldások közötti korreláció joggal feltételezhető.

A közös gondolkodás közös sikerre vezet, mivel az európai integráció közös jövőképében a tagállami alkotmányos értékek egzakt megismerését és ezáltal az integráció folyamatába történő beépítését lehetővé teszi. Az egyelőre közép-kelet európai és magyar határozatokat tartalmazó adatbázis 2022. év közepétől működik, tartalmát és felhasználhatóságát az Alkotmánybíróság folyamatosan fejleszti és bővíti, azt az európai alkotmánybíróságok tanácsadói részére is bemutatja. Tovább lépésként pedig olyan, külföldi alkotmánybírósági munkatársakból álló tanácsadó testület létrehozására is sor kerülhet, mely féléves időközönként rendszeres találkozók alkalmával áttekinti a rendszer működését, javaslatot tesz a további fejlesztési irányok meghatározására.

Továbbra is az Alkotmánybíróság prioritásai között szerepel a nyilvános hirdetések számának növelése és a személyes meghallgatások tartása a konkrét ügyek elbírálása során. Ennek részletszabályait kidolgozzuk és folyamatosan monitorozzuk azokat az ügyeket, melyek alkalmasak lehetnek arra, hogy esetükben személyes meghallgatást tartsunk.

Az intézmény kiegyensúlyozottan működik, ügyhátraléka elenyésző. Az ügyek befejezési statisztikái az utóbbi években emelkedő tendenciát mutatnak, a befejezési hatékonyság nőtt. Az Alkotmánybíróság célja ennek az állapotnak a fenntartása, illetve az átlagos ügyelintézési határidő további csökkentése.

II. A célok megvalósításához rendelkezésre álló erőforrások 2023-ban

Az Alkotmánybíróság kiadási előirányzata megegyezik a támogatási előirányzattal, tekintettel arra, hogy a bevételei jellemzően esetiek, nagyságrendjük a kiadási előirányzathoz képest elenyésző, a finanszírozásba tartósan és biztonságosan nem vonhatók be.

A fejezet létszáma 145 fő.

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Átlagos statisztikai állományi létszám (fő)
Intézmény	3 106,8	0,0	3 106,8	145

III. A célok elérésének módja a felügyelt ágazatokban

III.1. Intézményekkel történő feladatellátás

Az Alkotmánybíróság 2023. évi javasolt előirányzata 78,8 millió forinttal magasabb a 2022. évi törvényi előirányzat összegénél. A növekmény a 2022. január 1-jétől hatályba lépett bírói alapilletmény növekedés, az Alkotmánybíróság volt elnökeinek járó juttatás emelkedésének bázisba építése, a dologi, illetve beruházási kiadások – alapvetően a jelentős áremelkedés miatti költségnövekedés – finanszírozására szolgáló 40,5, valamint 10,0 mFt többletforrás biztosítása és a szociális hozzájárulási adó mértékének csökkenéséből adódó 50,0 mFt-os elvonás egyenlegeként alakult ki.

Az előirányzatok alakulásának levezetését az alábbi táblázat szemlélteti:

millió forintban, egy tizedessel

1. cím Alkotmánybíróság	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Átlagos statisztikai állományi létszám (fő)
2022. évi törvényi előirányzat	3 028,0	0,0	3 028,0	145
<i>Változások jogcímenként:</i>				
Szerkezeti változások és szintrehozások:				
Szociális hozzájárulási adó 2,5 százalékpontos csökkenése	-50,0		-50,0	
Többlet (jogcímenként)				
2021. évi bérintézkedések bázisba építése	72,2		72,2	
Alkotmánybíróság volt elnökeinek járó juttatásának emelkedése	6,1		6,1	
Dologi kiadások többlete	40,5		40,5	
Beruházási kiadások többlete	10,0		10,0	
2022. évi javasolt előirányzat	3 106,8	0,0	3 106,8	145

